

På børnehjem er man sjældent alene, men ofte ensom

Efter at Ditte Reedtz’ forældre begik selvmord med tre års mellemrum, oplevede hun nogle ensomme år på børnehjem. I dag arbejder hun for, at anbragte børn også får andre relationer via organisationen Mentorbarn

AF STEPHANIE HOLLENDER
livogsjael@k.dk

Kaffe, te og flere skåle med chokolade står serveret på bordet. Der er frit valg, og hvis man vil have frokost, ordner Ditte Reedtz også det. Hun er direktør og stifter af organisationen Mentorbarn og tager imod på sit kontor i det gamle industrikompleks Spinderihallerne i Vejle. Velkomsten i dag står i kontrast til hendes eget liv, for det har langtfra imødekommet hende eller været særlig venligt. Som to-årig begik hendes far selvmord. Moderen fulgte efter, da Ditte Reedtz var fem år. Det blev til nogle ensomme år på børnehjem og en ungdom i mental vildrede.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at mere end 13.600 børn og unge var anbragt uden for hjemmet i slutningen af 2018. En femtedel af dem menes at bo på døgninstitution ifølge Socialstyrelsen. For de anbragte børn kan frivillige få stor betydning, fordi de vælger børnene til uden at få penge for det. Den tanke ligger også bag organisationen Mentorbarn. Her bliver anbragte børn tilknyttet en frivillig mentorfamilie, så børnene oplever samhørighed med andre. En mulighed, Ditte Reedtz gerne selv ville have haft.

Egentlig fik hun en god begyndelse på livet. Indtil hun var to år, boede hun i Brøndby sammen med sin mor, far og storesøster. Der blev ikke sparet på kærlighed, opmærksomhed og kys og kram i barndomshjemmet. Men alt ændrede sig, da hendes far begik selvmord. Der var ingen forklaring eller noget afskedsbrev.

Historien går på, at hendes far elskede hendes mor så højt, at han var bange for at miste hende. Derfor valgte han selv at gå i forvejen. Men Ditte Reedtz er stadig usikker på, om det virkelig er sandheden.

”Jeg får ikke de dårlige historier. Ligegyldigt om jeg siger, at nu er jeg voksen, og nu kan jeg godt tåle at høre sandheden, så er der ingen, der taler dårligt om døde mennesker. Og slet ikke når

det er om ens mor og far,” fortæller hun.

Tre år efter tog moderen sit eget liv af sorg og afmagt. Teknikere vurderede efterfølgende, at selvmordet i virkeligheden skulle have været et råb om hjælp.

”Jeg håber den dag i dag, at det er sandheden, for hvem kan finde på at forlade to små piger, som ingen andre har? Jeg var utrolig vred, og jeg var meget gammel, før jeg tilgav dem. Selvmord er så enormt egoistisk,” siger 43-årige Ditte Reedtz.

Efter moderens selvmord kom søsteren hjem til deres mormor, og Ditte Reedtz flyttede hjem til deres farmor. Men hun var et barn i krise. Hun stolede ikke på nogen og råbte efter sin mor i søvne. Det blev for hårdt for farmoderen at tage sig af hende, og hun kom på børnehjem. Det, man i dag kalder døgninstitution.

Børnehjemmet i Virum blev næste stop. Det var et sted, hvor man sjældent var alene, men ofte ensom. Forholdene på døgninstitutionerne har ændret sig i dag, men dengang sov børnene i store sovesale, måltiderne blev serveret på små tallerkener i spisesale, og når børnene skulle i bad, blev de linet op på en række og skyllet med en kold bruser.

”Når folk kom og skulle hente et barn til adoption, gjorde jeg alt, hvad jeg overhovedet kunne, for at være det sødeste barn, for tænk nu, hvis det var mig, de tog. Det ville bare være dejligt,” fortæller hun med ironi i stemmen.

En dag skete det, hun havde håbet og ventet på. Som syvårig blev Ditte Reedtz inviteret på ferie i Skagen sammen med en af de familier, der havde besøgt institutionen. Hun havde aldrig været andre steder end på Sjælland, så en flyrejse fra København til Aarhus for derefter at tilbringe to uger i sommerhus på Jyllands spids lød ret eksotisk. Men Ditte Reedtz vidste ikke, at hun ikke kom hjem igen. Hverken til børnehjemmet eller til sin søster. I stedet flyttede hun til sin nye

Fem gode råd som frivillig for sårbare børn

► **Et godt hjerte** gør det ikke alene. Du bør have tiden og mulighederne for at opfylde kravene til den frivillige indsats, du vil byde ind med.

► **Reflekter** på forhånd over, hvor meget tid og energi du kan lægge i relationerne. Tænk over, hvornår og hvordan du bedst gør en forskel.

► **Undgå at love mere**, end du kan holde. For eksempel bør du undgå at sige til barnet, at vedkommende altid kan ringe, hvis det ikke er tilfældet. Afstem i stedet forventningerne til hinanden.

► **Vær bevidst** om, at den frivillige indsats med sårbare børn er ret forpligtende, fordi børnene i forvejen kan have svigt med i bagagen.

► **Hent hjælp** og vejledning i de frivillige organisationer, som har erfaring med området. De har opsat rammer, som du kan læne dig op ad.

KILDE: PER FREDRIKSEN, RED BARNET, OG DORTE NØRREGAARD, CENTER FOR FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE.

adoptivfamilie i en lille by uden for Vejle. Med alle de svigt i bagagen var Ditte Reedtz ikke noget nemt barn at få ind i familien. Som 15-årig blev hun smidt ud hjemmefra og sendt på efterskole på Mors.

”Det tog mig seks timer at komme derop, og jeg kan huske, at jeg græd hver dag deroppe, for jeg ville så gerne hjem. Det var frygteligt.”

Efter efterskolen på Mors flyttede hun tilbage til Vejle og ind hos sin daværende kæreste og hans forældre. Det blev begyndelsen til et nyt liv. I dag har hun flere uddannelser bag sig, både som lærer, coach og familierådgiver. Hun har også været forbi redderi-giganten Mærsk og taget nogle lederuddannelser. Og så er hun gift og har fem børn. Set udefra har hun gjort det godt, men så mange svigt sætter sine spor.

”Jeg er meget sort-hvid i min tankegang. Hvis jeg ikke kan lide folk, så kan jeg ikke lide dem. Det er ikke sikkert, de mærker det, men jeg er enormt selektiv med, hvad jeg vil bruge mit liv på og med hvem,” siger hun med en stemme, der er både blød og bestemt.

Per Frederiksen er psykolog ved Red Barnet. Han vurderer, at tillidsbrud ofte er et af de gennemgående temaer, der fylder hos de anbragte børn, selvom årsagerne til anbringelserne kan være meget forskellige. ”Hvis man føler, at verden svigter én, så trækker man sig fra den, og derfor er det vigtigt, at der er nogen, der vil én og forpligter sig til at være sammen med én,” siger han.

Det er her, frivillige kan gøre en stor forskel, mener han. Både fordi de frivillige tilbringer tid sammen med børnene uden at få penge for det, og fordi de kan skabe sammenhæng mellem de professionelle og de private relationer. For eksempel ved at hjælpe det anbragte barn med at deltage i fritidsaktiviteter.

”Vi skal passe på med ikke at institutionalisere børn forstået på den måde, at børnene skal have relationer ud over de professionelle. Det er vigtigt for børnene, at de oplever, at der er nogen, der ser og hører dem og vil være sammen med dem, fordi de er dem, og ikke fordi man får penge for det,” siger Per Frederiksen.

Nærvær, der ikke er betalt, og en følelse af at være valgt til som menneske er også den tanke, der ligger bag Mentorbarn. Grundstenene til organisationen blev lagt en dag,

▲ ”Jeg var utrolig vred, og jeg var meget gammel, før jeg tilgav dem. Selvmord er så enormt egoistisk,” fortæller Ditte Reedtz, der blev anbragt på børnehjem, efter at hendes forældre havde begået selvmord. – Foto: Michael Drost-Hansen/Ritzau Scanpix.

hvor Ditte Reedtz skulle hente sin datter i skole. En lille dreng, der boede på institution i nærheden, kom hen til hende. Det var hans fødselsdag, og han fortalte, at der ikke kom nogen gæster for at fejre ham. Hun svarede, at der da kom en masse fra børnehjemmet, at der sikkert ville være en lækker kage, og at han nok også fik lov til at bestemme aftensmaden den aften. Drengen understregede bare, at der ikke kom nogen til fødselsdagen.

”Da han sagde det tredje gang, satte det sig virkelig i mig. Det var lige præcis den ensomhed, jeg selv havde følt på børnehjem,” fortæller Ditte Reedtz, der på det tidspunkt arbejdede som selvstændig familierådgiver.

Dorte Nørregaard er antro-

polog og udviklingsleder i Center for Frivilligt Socialt Arbejde. Hun peger på, at de professionelle relationer er vigtige, når det gælder anbragte børn, men at de frivillige relationer gør en forskel på en anden måde.

”Med de frivillige relationer er der ikke et særligt mål, som for eksempel at komme i uddannelse eller måske vedligeholde en skolegang. Her ligger der i stedet en præmis i at være medmenneske, at tage barnet med på fisketure eller lave noget andet sjovt. At vise børnene, at der er en voksen, der vil dem uden at få løn for det, og som kan være med til at vise dem vej i livet,” siger Dorte Nørregaard.

Men der er også nogle faldgruber, man skal være opmærksom på som frivillig.

Lysten til at ville gøre en forskel kan blive så stor, at man har svært ved at sætte grænser. Man kan også blive så involveret i det pågældende barn, at man kommer til at blande sig for meget i barnets liv og de professionelle arbejder. Derfor er det vigtigt, at tænke over, hvor meget man vil og kan bidrage med i relationen, lyder det fra Dorte Nørregaard.

I Mentorbarn er visionen, at forholdet mellem familien og det anbragte barn bliver så langvarigt og naturligt som muligt. Forud ligger derfor et stort arbejde i at udvælge og orientere familierne. Indtil videre er der 15 familier tilknyttet i Vejle og Aarhus Kommuner og yderligere 10 familier er på vej. Ud over det er der en række familier og

relationer, som i dag fungerer uden om Mentorbarn.

Selvom Ditte Reedtz føler sig svigtet af både sine forældre, et system og til dels også sin adoptivfamilie, er hun stolt af, hvad hun har opnået både professionelt og privat. Inderst inde er hun ikke i tvivl om, hvad der har reddet hende.

”Jeg har været heldig. Jeg blev født med en vilje og et overskud, og så fik jeg tilpas med nærhed, kys og kram som spæd af mine forældre. Hvis jeg ikke havde fået det, så var jeg ikke sikker på, at jeg havde siddet her i dag. I Mentorbarn kan vi selvfølgelig ikke imødekomme det behov 100 procent, men vi kan forsøge at gøre en forskel sammen med de frivillige familier.” ■